

AGROBIZNES, FAN VA TEXNOLOGIYALAR

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON
JURNALI

Агробизнес, наука и технологии

Agribusiness, science and technology

№ 083688

ISSN:
3060-5245

Toshkent-2026

Platform & workflow by
OJS / PKP

BOSH MUHARRIR

Oblomuradov Narzullo Naimovich – i.f.d. (DSc), professor.

Bosh muharrir o'rinbosarlari:

Islamov Soxib Yaxshibekovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Sultonov Kamoliddin Sadriddinovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Farmonov To'lg'in Xayitmurodovich – i.f.d. (DSc), professor.

Muharrir:

Beglayev Uchqun Xurramovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent.

Tahrir hay'atining xalqaro a'zolari:

Kusainov Xalel Xaymullayevich – i.f.d. professor (Qozog'iston davlat texnologiya universiteti)

Vilija Aleknevičienė – i.f.d. professor (Universitet Vitovta Velikogo)

Gilbert Ludwig – professor, (Jamk University of Applied Sciences)

Bobojonov Ixtiyor Baxtiyorovich – i.f.d. professor (Germaniyaning Leybnits nomidagi Markaziy Osiyoda qishloq xo'jaligini rivojlantirish instituti (IAMO))

Daiva Makutenene – professor, (Vitautes Magnus universiteti, Litva)

Xaitboyeva Nargiza Alikulovna – i.f.d. dotsent (Tojikiston davlat huquq, biznes va siyosat universiteti)

Tahrir hay'ati:**08.00.00-Iqtisodiyot fanlari:**

Gulyamov Saidasror Saidaxmedovich – i.f.d. (DSc), professor;

Saidov Muxammad-Ali Xakimovich – i.f.d. (DSc), professor;

Rustamova Iroda Baxramjanovna – i.f.d. (DSc), professor;

Ochilov Ilhom Sayitqulovich – i.f.d. (DSc), professor;

Askarov Nazimjon Niyozovich – i.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Altinbek Yangibayevich – i.f.d. (DSc), professor;

Boltayev Abror Sayitmuradovich – i.f.d. (DSc), dotsent;

Abduvasikov Abduaziz Abdulazizovich – i.f.n. professor;

Mamadiyarov Dilshad Uralovich – i.f.n. dotsent;

Achilov Mashrab Ulug'bekovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Galimova Feryuza Rafikovna – i.f.n. dotsent;

Odilova Dilnozaxon Barnayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Yangiboyev Dilshod G'ulomovich – i.f.f.d. (PhD);

Saidova Dildora Nurmatovna – i.f.n. dotsent;

Dexkanova Nilufar Sagdullayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Roziqov Jahongir Mustaqim o'g'li – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Boltayev Nurali Shiramatovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Ibragimova Madina Ismoilovna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Javlijev Nuriddin Bektemir o'g'li – i.f.f.d. (PhD).

06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari:

Shokirov Alisher Djuraboyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Mardanov Husniddin Xolbozorovich – q.x.f.d. (DSc);

Abdiyev Fozil Rashidovich – q.x.f.d. (DSc);

Sattorov Maqsud Axtamovich – q.x.f.d. (DSc);

Yuldashov Nurbek Ergashovich – v.f.d. (DSc);

Xalmirzayev Dilmurad Kamilovich – q.x.f.d. (DSc), dotsent;

Namazov Ixtiyor Choriyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Xudayqulov Jonibek Bozarovich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Eshonqulov Jamoliddin Saporboy o'g'li – q.x.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Anvar Kodirullayevich – b.f.n., katta ilmiy xodim;

Atabayev Ma'ruf Maxmudovich – q.x.f.n. professor;

Safarov Asqar Asadullayevich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Mustafakulov Davron Mamatqulovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Kasimov Botir Sadriddinovich – q.x.f.f.d. (PhD);

Akramov Umidilla Ikramdjanovich – q.x.f.n. dotsent;

Elboboyev Abdug'ani Shuxrat o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Muxammadov Yo'ldoshbek Akmal o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Maxmudova Shaxnoza Abdufattaxovna – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Idrisov Xusanjon Abdujabborovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent.

MUASSIS

Toshkent davlat agrar
universiteti

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

Manzil: Toshkent viloyati, Qibray tumani, Universitet ko'chasi, 2-uy.

Jurnalning telegram manzili:

t.me/agrobiznes_elektronjurnal

E-mail: licht-1989@mail.ru

Jurnalning rasmiy sayti:

<https://www.agrobiznesjournal.uz>

Tel: +(998) 93 439 30 00

JURNALNING ILMIYLIGI:

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 30.11.2024-yildagi
№364/5-sonli qarori bilan
08.00.00-Iqtisodiyot fanlari
bo'yicha, 08.05.2025-yildagi
№370/5-sonli qarori bilan
06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari
bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy
ilmiy natijalarini chop etish
tavsiya etilgan milliy ilmiy
nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

Elektron nashr, 973 sahifa.
E'lon qilishga 2026-yil
30-sentabrda ruxsat etildi.

JURAYEVA ZILOLA TUROBOVNA

O'zbekistonda sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish sharoitida inson kapitalining raqamli iqtisodiyot rivojlanishiga ta'sirini ekonometrik baholash.....582

TURDIYEV ABDULLO SAGDULLAEVICH

O'zbekiston hududlarida qurilish materiallariga talab muhiti omillarining panel bahosi.....592

TO'RAYEVA SEVINCH SIROJIDDINOVNA

Olmalik kon-metallurgiya kombinatida investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirish mexanizmlari.....602

JOMOLOV MUZAFFAR MIRZOXITOVICH

Hududlarda investitsiyalar samaradorligini kompleks baholash uslubiyoti: Toshkent viloyati shahar va tumanlari misolida.....608

KABILOVA ZEBO BABAKULOVNA

Surxondaryo viloyatining hududiy ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti va mehnat resurslari salohiyatini tahlili.....620

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

TURDALIYEV AVAZBEK TURDALIYEVICH, YIGITALIYEV OBLOYOR DONIYORJON O'G'LI

Anor (*Punica Granatum* L) ekilgan maydonlarda tuproq biologik faolligi ko'rsatkichlarining meva hosildorligi va sifatiga ta'siri.....628

SOTIBOLDIYEVA GO'ZALXON TOLIBJONOVNA, MIRKOMILOV ABOBAKIR DILSHODJON O'G'LI

Kolmatajlangan och tusli bo'z tuproqlarda biomikrolarning selektivligi.....634

BAUETDINOVA INABAT SATULLAEVNA, TEULIEV JAKSILIK BEGDULLAEVICH, ALLANAZAROV SULTANBEK REYPAZAROVICH

Kuzgi bug'doyni yomg'irlatib sug'orish va oziqlantirish me'yorlarining tuproq suv o'tkazuvchanligiga ta'siri.....643

OCHILDIYEV O'TKIR OLLANAZAROVICH, MUSURMONOV AZZAM TURDIYEVICH, ABDUG'ANIYEV ULUG'BEK BURXONIDDIN O'G'LI, AMINJONOV BUNYODBEK BAXRAMJON O'G'LI, TURAPOV URAL YUSUPOVICH, SAYFIEV SHERZOD BEKNAZAROVICH

Tok tuplaridagi hosil yuklamasi me'yorini belgilash va uning hosildorlikka ta'sirini ilmiy asoslash.....649

MUSAYEV MANSUR SAMANDAROVICH, RAVSHANOV MIRJALOL

Ma'danli o'g'itlar me'yorlarining bahorgi bug'doy navlari don hosildorligiga ta'siri.....655

SOTIBOLDIYEVA GO'ZALXON TOLIBJONOVNA, MIRKOMILOV ABOBAKIR DILSHODJON O'G'LI

Kolmatajlangan tuproqlarda paragenetik elementlarning geokimyoviy xususiyatlari: Ca va Sr misolida.....660

IDIYEVA XADICHA FAXRIDINOVNA

O'rmon fondi yerlarining raqamli kadastr pasportini gat asosida shakllantirish (Kogon tumani misolida).....667

XALILOVA KAMOLA ABDULXODI QIZI, TUXTAYEVA DINORA NAVRUZOVNA

O'zbekistonda qarag'ay (*Pinus* L.) seleksiyasi va unga qo'yiladigan talablar.....677

TURSUNOV SAYDULLO ZOKIRJON O'G'LI

Fosforli o'g'itlarning moyli zig'ir hosildorligi va hosil tarkibiga ta'siri.....683

JURAYEV JAVLON MIRZATILLAYEVICH

Ayrim ra'noguldoshlar oilasi vakillarining asalarilar soni ortishiga ta'sir etish ko'rsatkichlari.....689

IDIYEVA XADICHA FAXRIDINOVNA

O'rmon fondi yerlarining raqamli kadastr pasportini GIS monitoring ma'lumotlari asosida takomillashtirish (Kogon tumani misolida).....695

TADJIEV MARDONQUL, OCHILDEY NAJMIDDIN NARBAEVICH, ESHQURBONOVA NIGORA ALIYAROVNA

Ingichka tolali g'o'za hosildorligining navbatlab va almashlab ekish tizimlariga bog'liqligi.....703

RAXIMOVA JAMILA SHAVKAT KIZI, BERDIBAYEVA DILFUZA BAZARBAEVNA

O'rmon tugmachaguli (*Malva Sylvestris* L.)ning botanik tasnifi, tarixi, geografik areali va bioekologiyasiga oid ilmiy tadqiqotlar tahlili.....708

TADJIEV MARDONQUL, OCHILDEY NAJMIDDIN NARBAEVICH

Almashlab ekish tizimlarning ingichka tolali g'o'zaning o'sishi, rivojlanishiga ta'siri...718

ISROILOV BAXTIYOR ABDULLAYEVICH, SOLAYEVA DINORA BAXTIYOR QIZI

Marjumakni rivojlanish fazalarini davomiyligiga ekish muddati, me'yori va usullarining ta'siri.....723

ESHQURBONOVA NIGORA ALIYAROVNA

Sug'oriladigan taqir-o'tloqi tuproqlari sharoitida ingichka tolali g'o'za naviga Agrozim bioo'g'itini ta'sirini baholash.....731

ABDULLAYEVA MAVJUDA NURIDDINOVNA, EGAMURODOV SHAXBOZ

Kuzgi boshqoli don ekinlari yetishtirishda bioo'g'itlarning tuproq unumdorligi va hosildorlikka ta'siri bo'yicha ilmiy-tadqiqot ishlarining tahlili.....736

RAXMONOV AKBAR TURAQUL O'G'LI

Tut ipak qurtining biologik va pilla mahsuldorlik ko'rsatkichlariga turli oziqlantirish usullarining ta'siri.....745

CHORIEVA ZARXOL QODIROVNA

Surxondaryo viloyati Sherobod tumani o'rta sho'rlangan tuproqlarining genetik-morfologik tuzilishi.....753

TURG'UNBOYEVA ZULFIZAR G'AYRATJON QIZI

Markaziy Osiyoda yaratilgan bug'doy navnamunalarining morfo-fenologik xususiyatlari va seleksion qiymatini baholash.....758

NURMATOVA DILDORAXON ERKINJON QIZI

Yeryong'oqning "Salomat" navida tup qalinligi va o'simliklar saqlanuvchanligiga ekish sxemasi, mineral o'g'it va biostimulyatorlarning ta'siri.....762

RAXMONOV AKBAR TURAQUL O'G'LI

Tut ipak qurtining biologik va mahsuldorlik ko'rsatkichlariga kompleks preparatning ta'siri.....769

MAMASAI DOV OLIMJON ELMUROD O'G'LI, UMIDOV SHAVKAT ERGASHEVICH

Sut xomashyosini yig'ish va dastlabki sovitish rejimlarining sifat ko'rsatkichlari barqarorligiga ta'siri.....776

ABDULLAYEV ZOKIR IKROMJONOVICH, SALOHIDDINOV JAXONGIR

Qulupnay mevasini sublimatsion usulda quritishning texnologik ko'rsatkichlarini baholash.....783

YULDASHEVA GUZAL QAXXOR QIZI

Farg'ona viloyati intensiv shaftoli bog'larida fenologik fazalar bilan zararli organizmlar rivojlanishining o'zaro bog'liqligi.....789

ESHQUVVATOV JASUR

Sirdaryo viloyati sharoitida chilonjiydaning istiqbolli navlari ko'chatlarini yetishtirish texnologiyasini takomillashtirish.....794

TO'RAMATOV RUSTAM G'OPUROVICH, SHOKIROV ALISHER JO'RABOYEVICH

Qovoq navlarining takroriy muddatda yetishtirish samaradorligi.....806

JO'RAYEV SIROJIDDIN TURDIQULOVICH, ISAQOV BOBURNIRZO ULUG'BEK

O'G'LI, OLIMOVA ZULXUMORXON QAXRAMONJON QIZI, BOYLIYEV MA'RUF

G'o'zaning Gossypium Hirsutum L. mahalliy navlarida suv tanqisligiga bardoshlilikni morfofizilogik va SSR markerlar asosida kompleks baholash.....812

OSERBAEVA TAMARAXAN, KUNAKBAEV NURJAN SARSENOVICH

Qoraqalpog'iston sharoitida no'xat navlari poya balandligiga ekish muddatlari va me'yorlarining ta'siri.....818

KADIROV ABDUXALIL RO'ZMAXAMMATOVICH

Qishloq xo'jaligi yerlarining toifasini o'zgartirish jarayonlarini raqamli texnologiyalar asosida takomillashtirish.....824

ABDULLAYEV ZOKIR IKROMJONOVICH, YO'LDOSHEV O'TKIR

Mahalliy sharoitda yetishtirilgan gilos mevalarini gazli muhit sharoitida saqlashning ilmiy va amaliy asoslari.....830

ESHONQULOV JAMOLIDDIN SAPORBOY O'G'LI, TASHIMOV SULTANMUROD

CHORIYEVICH, ZARIFBAYEV JASUR SHAVKATOVICH, RAHMONOVA DILRABO

Tomchilatib sug'orishning takroriy ekilgan shirin makkajo'xori hosildorligiga ta'siri.....836

TURAYEV RUHIDDIN AMIRQULOVICH, TEMIROVA SHAXNOZA

Suv fondi yerlari monitoring yuritish usulini dasturiy ta'minotda takomillashtirish....840

KAYPNAZAROV JANDOS JUMAMBETOVICH, ORINBASAROV AJINIYAZ

ASANOVICH, PIRLANOVA BAXTIGUL SHARAPATOVNA, AYTMURATOVA NILUFAR

In Vitro usulida ekinlarni ko'paytirish va gen bankni ishga tushirish istiqbollari.....854

SHOKIROV ALISHER JO'RABOYEVICH, TO'RAMATOV RUSTAM G'OPUROVICH

Takroriy ekinda qovoq navlarining hosildorligiga oziqlanish maydoning ta'siri.....860

ARTIKOVA HAFIZA TO'YMURODOVNA, SHADIYEVA SAYYORA

Soya navlari ekilgan tajriba dalasi tuprog'ining suv o'tkazuvchanligi.....865

ABDALOVA GULISTON NURANOVNA, SHIMBERGENOVA GULZINA

Turli sug'orish tartiblarining yem-xashak ekinlarining tuproqda qoldirgan ildiz va ang'iz qoldiqlari miqdoriga ta'siri.....869

ISROILOV BAXTIYOR ABDULLAYEVICH, SOLAYEVA DINORA BAXTIYOR QIZI

Marjumakni barg shakllanishiga ekish muddati, me'yori va usullarining ta'siri.....873

ABDULAZIZOVA DILNOZA ABDULAZIZOVNA

Durdona navli mosh unidan foydalanishning bug'doy unining nonboplik xususiyatlari va non sifatiga ta'siri.....879

SHAMSIYEV AKMAL SADIRDINOVICH, ABDURAXMANOV UBAYDULLA

ZULFIQOROVICH, ESHONQULOV JAMOLIDDIN SAPORBOY O'G'LI, TO'RAMURODOV

XUSNIDDIN ASLIDDIN O'G'LI

Yeryong'oq navlarini takroriy muddatda yetishtirishning tuproq suv o'tkazuvchanligiga ta'siri.....885

UO'K: 63.631

TURLI SUG'ORISH TARTIBLARINING YEM-XASHAK EKLARINING TUPROQDA QOLDIRGAN ILDIZ VA ANG'IZ QOLDIQLARI MIQDORIGA TA'SIRI

ABDALOVA GULISTON NURANOVNA

Toshkent davlat agrar universiteti

Agronomiya va agrotexnologiyalar kafedrası dotsenti

<https://orcid.org/0009-0002-1600-1991>

SHIMBERGENOVA GULZINA JAKSILIKOVNA

Qoraqalpog'iston qishloq xo'jaligi va agrotexnologiyalar
instituti tadqiqotchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada Qoraqalpog'iston Respublikasining sho'rlangan tuproqlari sharoitida yem-xashak ekinlarini yetishtirishda turli sug'orish tartiblarining jo'xori, sudan o'ti va afrika qo'nog'ining tuproqdagi ildiz va ang'iz qoldiqlari bo'yicha ma'lumotlar keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: Qoraqalpog'iston Respublikasi, sho'rlangan tuproqlar, yem-xashak ekinlari, jo'xori, sudan o'ti, afrika qo'nog'i, ang'iz va ildiz qoldiqlar.

Аннотация. В данной статье приводятся данные об остатках сорго, суданской травы и корнеплодов и чернослива в почве африканской посадки при различных процедурах орошения при выращивании кормовых культур в условиях засоленных почв Республики Каракалпакстан.

Ключевые слова: Республика Каракалпакстан, засоленные почвы, кормовые культуры, овес, суданская трава, африканская посадка, анчоусы и корневые остатки.

Abstract. This article cites data on the remains of sorghum, Sudanese grass and roots and prunes in the soil of the African landing of various irrigation procedures in the cultivation of fodder crops in the conditions of saline soils of the Republic of Karakalpakstan.

Keywords: The Republic of Karakalpakstan, saline soils, fodder crops, oats, Sudanese grass, African landing, anchovies and root residues.

KIRISH

Jaxon aholisi soni keskin o'sishi kutilayotgan bir mahalda, suv tanqisligi sharoiti qiyinlashib borayotgan vaziyatlarda oziq-ovqat xavfsizligi global masalalarga aylanishi va bunday masalaning yagona yechimi sifatida ko'p miqdorda oziq-ovqat mahsulotlarini yetishtirish, sut-go'sht mahsulotlarini ishlab chiqarish dolzarbligini alohida ta'kidlash o'rinli. Bugungi kunda dunyoda 160 million gektar ekinlar ekiladigan maydonlarga sho'rlanish darajalari turlicha ta'sir ko'rsatib, yil davomida 1,5 million gektar maydonlar agrar sohada yaroqsiz holatga kelmoqda. Qurg'oqchilik va iqlim o'zgarishi tufayli chorva mollariga yem-xashak yetishmasligi tufayli dunyo bozorida go'sht va go'sht mahsulotlarining narxi keskin ortishi kuzatilmoqda.

Qoraqalpog'iston Respublikasi sharoitida chorvachilik fermer xo'jaliklarida tuproqni organik moddalar bilan boyitish, meliorativ holatini yaxshilash, sho'rlanishni kamaytirishga qaratilgan agrotexnik tabirlarni qo'llash, ozuqa

ekinlarini yetishtirish, yem-xashak ekinlarining sug'orish agrotexnologiyasini ishlab chiqish va yuqori ko'kat massasini olish hamda aholini arzon go'sht va go'sht mahsulotlari bilan ta'minlash uchun chorvachilik sohasining to'yimli yem-xashak bazasini mustaxkamlashga doir ilmiy-tadqiqot ishlarini o'tkazish dolzarbdir.

Paxtachilik ITI ning Oqqovoq stansiyasida 1973-1975 yillarda sudan o'ti beda bilan qo'shib ekish agrotexnikasi o'rganilgan. Ekinlar don-o't ekadigan seyalkada 3 aprelda tor qatorlab ekilgan. Sudan o'tining ekish me'yori 16 kg, bedaniki 24 kg/ga deb belgilangan. Qo'shib ekishda komponentlarning ildiz tizimini rivojlanishi o'rganilgan, tuproqda organik moddalarni to'planishi aniqlangan. Tajribaning birinchi yili ang'iz qoldiqlari eng yaxshi variantlarda 23,51 s/ga, ildiz qoldiqlari 84,54 s/ga, shu jumladan, sudan o'ti ildizi - 74,59 s/ga, beda ildizi - 9,40 s/gani tashkil qilgan. Tajribaning 2-3 yillari faqat beda ildizi tashkil qilgani uchun umumiy ko'rsatkichlar kamaygan [1; s.1-58.; 2; s.32-35.; 3; s.120-124.; 4; 31-35-b; 5; 49-51-b.; 6; s.39-44;].

TADQIQOT USULLARI

Tadqiqot o'tkazish jarayonida dala tajriba ishlarida tuproqning agrofizik, agrokimyoviy xususiyatlari va o'simlikda fenologik kuzatuvlar O'zPITining "Dala tajribalarini o'tkazish uslublari", "Методы агрофизических, агрохимических и микробиологических исследований в поливных хлопковых районах" uslubiy qo'llanmasidan foydalanilgan holda olingan ma'lumotlarning variatsion – statistik taxlili B.A.Dospexovning "Методика полевого опыта" uslubi asosida tahlil qilingan.

TADQIQOT NATIJALARI

Organik moddalar miqdori tuproqning hisobiy qatlamida ko'p miqdorda yoki kam miqdorda bo'lishi, yoki unumdorligining past yoki yuqori bo'lishi tuproqda qoladigan o'simlik va ildiz qoldiqlari miqdoriga to'g'ridan to'g'ri bog'liq bo'ladi. Qoraqalpog'iston Respublikasining sug'oriladigan yerlari unumdorligi past va sho'rlanganligi bilan xarakterlanadi. 2023-2025 yillarda yem-xashak ekinlari ekishdan avval har yili qayta sho'rlanish vujudga kelishi tufayli tuproqni sho'ri yuviladi, natijada oziq elementlarning bir qismi pastki qatlamlarga yuvilib ketadi. Yerga beriladigan organik o'g'it miqdori juda kam, o'simlik qoldiqlari juda o'z miqdorda bo'lib, deyarli hamma maydonlarda tuproq unumdorligini pasaytiruvchi ekinlar ekilishi sababli tuproq unumdorligi yildan yilga pasayib bormoqda. Tuproqda o'simliklar ildiz va ang'iz qoldiqlari ko'p qolishi va uning organik modda bo'lib aralashtirilishi natijasida unumdorlik ortishi va suv-fizik xossalari yaxshilanishiga sabab bo'ladi.

Sug'orish oldi tuproq namligi ChDNSga nisbatan 65-65-60% sug'orish tartibi bo'yicha sug'orish agrotadbiri o'tkazilishi natijasida hisobiy 0-50 sm tuproq qatlamida 4,67 t/ga, sug'orish oldi tuproq namligi 70-70-60 % qatlam bo'yicha 4,56 t/ga va sug'orish oldi tuproq namligining ortishi va 75-75-65% bo'yicha 0-30 sm hisobiy qatlamda 3,58 tonna/gektariga va 30-50 sm hisobiy qatlamida 1,49 t/ga teng bo'lganligi qayd etilgan. Sudan o'ti bo'yicha 0-30 sm tuproqning

hisobiy qatlamida 2,81 t/ga, 30-50 sm hisobiy qatlamda esa 0,96 t/ga teng bo'lganligi aniqlangan, 0-50 sm hisobiy qatlamda bo'lsa ushbu ko'rsatkich 3,70 tonna bo'lgan, sug'orish oldi tuproq namligi 70-70-60 % tartib bo'yicha sug'orishlar amalga oshirilganda 0-30 sm tuproqning hisobiy qatlamida 2,88 t/ga, 30-50 sm qatlam bo'yicha 0,98 t/ga va 0-50 sm tuproqning hisobiy qatlamida esa 3,86 t/ga teng bo'lganligi aniqlangan.

1-jadval

Yem-xashak ekinlarining ang'iz va ildiz qoldiqlari, t.ga (2023 yil)

Tuproq qatlamlari, sm	65-65-60%	70-70-60%	75-75-65%
Jo'xori			
0-30	3,41	3,37	3,58
30-50	1,26	1,19	1,49
0-50	4,67	4,56	5,07
Sudan o'ti			
0-30	2,81	2,88	2,97
30-50	0,96	0,98	1,06
0-50	3,70	3,86	4,03
Afrika qo'nog'i			
0-30	3,19	3,20	3,44
30-50	1,17	1,08	1,24
0-50	4,36	4,28	4,68

Sug'orish oldi tuproq namlining ortishi va uning ko'rsatkichi 75-75-65 % bo'lganda 0-30 sm qatlamda 2,97 t/ga, 30-50 sm qatlamda 1,06 t/ga va 0-50 sm qatlamda jami gektariga 4,03 tonna bo'lganligi aniqlangan. Afrika qo'nog'i bo'yicha ushbu ko'rsatkichlar yuqoridagilarga mos ravishda 0-50 sm tuproqning hisobiy qatlami va sug'orish oldi tuproq namliklari bo'yicha 4,36; 4,28 va 4,67 t/ga teng bo'lganligi aniqlangan.

XULOSA

Qoraqalpog'iston Respublikasi sho'rlangan tuproqlari sharoitida yem-xashak ekinlarini sug'orish oldi tuproq namligi cheklangan dala nam sig'imiga nisbatan 75-75-65% sug'orish tartibida yuqori pichan hosili yetishtirish bilan bir qatorda tuproqda ang'iz va ildiz qoldiqlari miqdori ham boshqa sug'orish tartiblariga nisbatan yuqori bo'lganligi aniqlangan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Нурматов Ш, Мирзажонов Қ, Авлиёқулов А, Безбородов Г. Дала тажрибаларини ўтказиш услублари. Услубий қўлланма, ЎзПИТИда нашрга тайёрланди ва чоп этилди, ЎзПИТИ. 2007., Б-63
2. Бодров Н.М. Сравнительная эффективность хлопковых севооборотов с тремя и двумя полями кормовых культур. Труды СоюзНИХИ, выпуск XXV 1973, с.32-35
3. Хожасов А.С., Рейимов Н.Б., Ҳамидуллаев Ж.У., Аллаберганов Т.Д., Срашова Г.А. “Турли суғориш усулида уруғлик беданинг ўсиши ва ривожланиши” Ўзбекистон аграр фани хабарномаси №3(21) 2005й., Б. 49-51.
4. М.Р.Юсупов А.П., Лигай-Влияние узгена на продуктивность уплотненных посевов однолетних кормовых культур/ В кн. Агротехника хлопчатника и культур хлопкового комплекса-Т.СоюзНИХИ, 1978г., С.39-44.

Mas'ul muharrir: Beglayev Uchqun

Musahhih: Boltayev Nurali

Sahifalovchi va dizaynerlar: Normurodov Sarvar,
Sharipov Shoxruh

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul hisoblanadi. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqolalar, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: licht-1989@mail.ru

Jurnalning telegram manzili: t.me/agrobiznes_elektronjournal

Telefon raqami: +998939018320, +998934393000

Jurnal rasmiy sayti: <https://www.agrobiznesjournal.uz>

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 30.11.2024-yildagi №364/5-sonli qarori bilan 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo'yicha, 08.05.2025-yildagi №370/5-sonli qarori bilan 06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali 2023-yil 23-maydan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan C-5669225 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №083688

Manzilimiz: Toshkent viloyati, Qibray tumani,
Universitet ko'chasi, 2-uy